

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Рев-138/2000
Бања Лука, 7.7.2000. године**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Бајић Петра, као председника вијећа, Бајагић Здравка, Нинић Јанка, Суботић Светислава и Лукић Драгослава, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Т. С. и мал. Т. М. кога заступа законска заступница Т. С. из Н. Т. коју заступа пуномоћник В. Н., адвокат из Б. Л., против туженог М. Б. из Л. кога заступа пуномоћник Ј. Ј., адвокат из Б. Л., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Б. Л. Гж.бр. 633/99 од 11.1.2000. године на сједници одржаној 7.7.2000. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се уважава, укидају се обје нижестепене пресуде и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. Л. П.бр. 779/94 од 18.3.1999. године одбијен је захтјев тужитеља да им тужени накнади штету (материјалну и нематеријалну) у износима и за поједине видове штете ближе наведеним у изреци пресуде, те тужитељи обавезани да туженом солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 1.704 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. Гж.бр. 633/99 од 11.1.2000. године жалба тужитеља се одбија и првостепена пресуда потврдила.

Благовремено изјављеном ревизијом тужитељи побијају другостепену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, односно преиначе тако што би се удовољило тужбеном захтјеву.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се о поднесеној ревизији изјаснио Републички јавни тужилац.

Ревизија је основана.

Предмет ове парнице је захтјев тужитеља Т. С. и мал. Т. М. да им тужени накнади штету која им је проузрокована смрћу њиховог брачног друга, односно оца.

Нижестепени судови су, позивајући се на утврђено чињенично стање да је Т. М. брачни друг тужитељице Т. С. и отац тужиоца мал. Т. М. на основу усменог споразума са туженим повремено радио у пекари, чији је власник тужена, да је тужени на основу овог споразума исплаћивао правном преднику тужитеља одређену новчану накнаду, да је 7.3.1992. године правни предник тужитеља по обављеном послу у пекари посудио од М. М., радника туженог, његово путничко возило за своје потребе (ради одласка у риболов), којом приликом је по молби М. М. успут узео на превоз двије гајбе кифли и да је у току вожње ударио у паркирано возило на путу и том приликом задобио смртоносне повреде којима је подлегао – закључили да правни предник тужитеља није био у радном односу са туженим, да штета није настала на раду или у вези са радом и да стога тужени у смислу чл. 73. став 1. Закона о основним правима из радног односа није одговорна за штету коју тужитељи захтијевају у овој парници, те судили тако што су одбили тужбени захтјев.

Овај закључак се за сада не може прихватити.

Одредба чл. 73. ст.1. Закона о основним правима из радног односа („Сл. лист СФРЈ“, бр. 60/89 и 42/90) који је важио у вријеме штетног догађаја, прописује материјалну одговорност

послодавца за штету коју проузрокује запосленом. Према овој одредби, ако радник претрпи штету на раду или у вези са радом, организација односно послодавац, дужни су да раднику накнаде штету по општим начелима о одговорности за штету. Услови одговорности су: да је запослени претрпио штету и да постоји узрочност штете и рада. Узрочност штете и рада постоји ако је штета повезана са недозвољеним поступком послодавца у коме је оштећени запослен, односно са опасном ствари или опасном дјелатношћу које послодавац контролише. Одговорност за штету се просуђује по општим начелима одговорности за штету садржаним у одредбама чл. 154., 174., 194. и 201. Закона о облигационим односима. Оштећени може бити и радник који по основу уговора врши одређене послове због којих се не заснива радни однос (на примјер, по основу уговора о вршењу повременим или привремених послова или по основу уговора о дјелу и сл.).

Пропис чл. 73. ст.1. ЗРО, дакле, не искључује одговорност послодавца за штету коју проузрокује запосленом који се не налази са њим у радном односу, па чињеница да предник тужитеља није био у радном односу са туженим, нема значаја.

Због погрешног правног става да је послодавац одговоран за штету само запосленом који је са њим био у радном односу, нижестепени судови су пропустили да провођењем потребних и доступних доказа утврде да ли постоји одговорност туженом за штету коју тужитељи захтијевају у овој парници по општим начелима одговорности за штету садржаним у наведеним одредбама Закона о облигационим односима. Стога је уважењем ревизије нижестепене пресуде ваљало укинути на основу чл. 395.ст.2. Закона о парничном поступку и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење.

Предсједник вијећа
Петар Бајић, с.р.

за тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка